

DE LEUZENKRAKER

Aan de slag met verkiezingsaffiches

Een serieuze lijsttrekker in pak, een krachtige uitspraak in blokletters, zo nu en dan de vage contouren van een landschap op de achtergrond. Dat is hoe de verkiezingsaffiches van de Tweede Kamerverkiezingen er in 2012 uitzagen. Dat was vroeger wel anders! Toen verkiezingsaffiches nog verhalen vertelden, kleur bekenden of een duidelijk standpunt weergaven... of toch niet?

WAT?

In deze les gaan de leerlingen aan de slag met historische verkiezingsposters. De opdracht is eenvoudig: welke verkiezingsleuze hoort bij welke poster? Leerlingen komen in deze les in aanraking met verschillende historische politieke partijen, thema's en politieke stromingen.

VOOR WIE?

Vmbo

TIJDPAK

Tijd van wereldoorlogen (1900-1950);
Tijd van televisie en computer (1950-2000).

LESDUUR

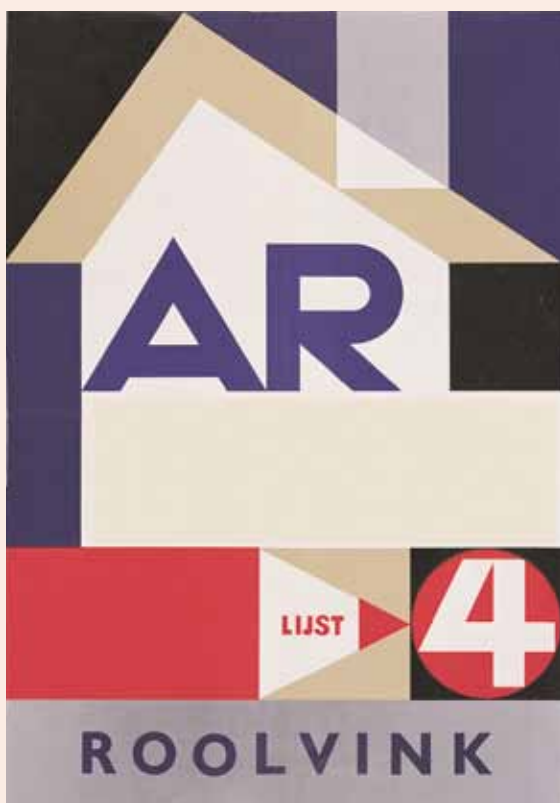
20 minuten

HOE?

De werkvorm bestaat uit een powerpointpresentatie en werkbladen met daarop vijftien gefotoshopte verkiezingsposters: de tekst ontbreekt. Kunnen leerlingen beredeneren welke leus bij welke partij hoort? Klinkt de politieke kleur van partijen door in hun slagzin? Maakt de poster duidelijk welke kreet bij de afbeelding hoort? We hebben de posters ingedeeld in vijf sets van drie posters met steeds een overkoepelend thema: vrouwen, wonen, toekomst, vervoer en seks.

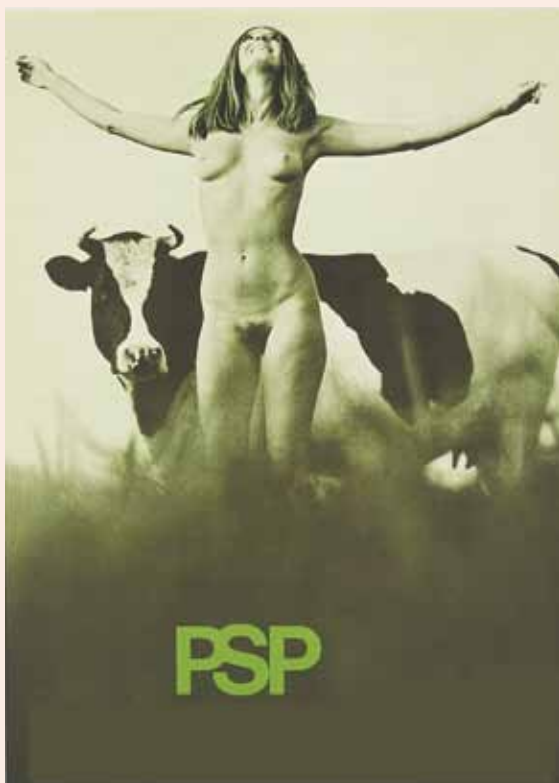
Welke partij spoorde kiezers aan om op hen te stemmen met de volgende uitspraak: 'De vrouw die nadenkt stemt óók ...' Welke partij vroeg zich af: 'Zullen onze kinderen nog vogels in de lucht en vissen in het water zien?' En welk onderschrift stond er onder de beroemde PSP-poster?

FOTO: BART VAN VLIET.

WELKE LEUS GEBRUIKTE DE ARP?

- Uw eigen Huis
- Méér woningen
- Méér vrijheid, méér woningen

WELKE TEKST HAD DEZE POSTER?

WAT LEVERT HET OP?

Deze opdracht lijkt eenvoudiger dan hij is. Want het is nog niet zo gemakkelijk de juiste leuze aan het juiste affiche te koppelen. De leerdoelen van deze opdracht zijn dan ook divers.

Leerlingen leren partijen kennen, leren goed naar affiches te kijken en leren kritisch na te denken over verkiezingsleuzen. Want hoeveel zegt een leus nou eigenlijk? En wat bedoelt een postermaker met een afbeelding? Gaat de poster nou écht over nieuwe spoorwegen of staat de spoorweg symbool voor iets anders? En wat wil een partij met een verkiezingsleus bereiken?

WAAROM?

Een leuke opdracht voor visueel ingestelde leerlingen. Door de posters krijgen leerlingen een beeld van de verschillende politieke partijen uit de geschiedenis en van de ontwikkeling die verkiezingsposters hebben doorgemaakt. ■

De oprichtingsposter van Groen Links uit 1990.
Linkerpagina:
Eerste verkiezingsposter van de Partij van de Arbeid na de oprichting in 1946.

Deze werkvorm is afgeleid van de 'Leuzendetector', een digitale quiz van het Instituut voor Publiek en Politiek (voorloper van ProDemos) en Anno (promotiebureau voor Nederlandse geschiedenis, opgeheven in 2010).

PRODEMOS

ProDemos is het 'Huis voor democratie en rechtsstaat'. ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van de democratie en de rechtsstaat en laat zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen. Dit schooljaar publiceren we in iedere *Kleio* een activerende werkvorm over de geschiedenis van de parlementaire democratie. De complete les, de benodigde materialen en een uitgebreide docentenhandleiding vindt u op www.prodemos.nl/kleio. Dit is de laatste bijdrage.